

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੋ.

ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1964 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 26 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

3 ਅਪ੍ਰੈਲ 1967 ਈ.

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਏਈਟੀ (1940 ਦਾ X)- ਐੱਸ. 8 ਅਤੇ 20— ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ— ਆਰਬੀ ਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼—ਕੀ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ— ਅਦਾਲਤ—ਕੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ— ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ— ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ— ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ— ਆਯਾਤ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ (1955)- ਧਾਰਾ 5— ਲਾਇਸੈਂਸ—ਕੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਪੈਟੀਜ਼ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ, ਸਾਲਸੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। 1) ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦਾ, ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(1) ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਰਾਦਾ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਤੱਕ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 8 ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 20(1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ "ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ "ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ" ਕਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਰਾਦਾ ਓ.ਟੀ

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 8(1)(ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੁਰੰਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 20 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 8 ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 20 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 20 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਆਯਾਤ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 5, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ / ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ "ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸਨੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।" ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੁਪਤਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮਿਤੀ 27 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੁਲੰਦੂਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਗੀਰਥ ਦਾਸ, ਅਤੇ ਹੀਰਾਜੀ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਚ.ਐਲ. ਸਰਾਏ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਭਲ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਬਲਰਾਜ ਭੋਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ.—ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮਿਤੀ 27 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਲਫ਼ਮਣ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਤੇ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੁਲੰਦੂਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਿਯੁਕਤ

Jagdish Chander Gupta v. Lachhman Dass, etc. (Gurdev Singh, J.)

ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਬੰਬਈ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਨੇ 29 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ ਕੋਟਾ (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਵਿਖੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੂਲ ਟਾਪ ਕੰਬਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਆਯਾਤ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 10 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਜਨਵਰੀ, 1962, ਉਸਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਕੀਤੀ — ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਏ. 1 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਅਸ਼ੋਕਾ ਕੰਬਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਇਸ ਭਾਗੀਦਾਰ ਜਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੀਆਂ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

- (1) ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਇੱਕ ਉੱਨ ਕੰਬਾਈਨ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇੰਡਸ ਟ੍ਰਾਇਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੇਧਾਂ ਕਰਵਾਉਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਫਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।
- (2) ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੂਜੇ, ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪੈਟਰੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨਗੇ, ਪੂਰੇ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ; ਪੂਰੀ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਚਲਾਓ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਰੋ।
- (3) ਕਿ ਫਰਮ ਦਾ ਨਾਮ ਅਸ਼ੋਕਾ ਕੰਬਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮਿਲਰ ਗੰਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਜਾਂ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।
- (4) ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉੱਨ ਅਤੇ ਉੱਨ ਦੇ ਸਿਖਰ ਦੀ ਕੰਪੀ, ਕਤਾਈ ਅਤੇ ਰੰਗਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ।

£   s;   *   %   f

- (13) ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦੂਜੇ, ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- (14) ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ, ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵਿੱਤ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਫਿਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ: -

- (19) ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਭੰਗ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਈਵਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਜਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਲਈ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਝਗੜਾ, ਅੰਤਰ ਜਾਂ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਘਨ ਜਾਂ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਤੋਹਫਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਅਰਥ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ - ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਵਿਯਾਨਕ ਮੋਡੀ ਫਿਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਅਧਿਐਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ

ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਆਮ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਗਜ਼ੀਮੈਟ ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕੋਟਾਹ (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਵੂਲ ਕੰਬਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।) ਜਿਸ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿਆ ਨੂੰ ਆਰਬੀ ਟਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿਆ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ 8 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 8 ਅਤੇ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿਆ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਝਗੜਾ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਰਨ ਦੁਆਰਾ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਟਾਹ ਤੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੱਕ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ :-

- (1) ਕੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਕੰਬਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਸੀ?
- (3) ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ?
- (4) ਕੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸੰਭਵ ਬਣ ਗਈ ਸੀ?
- (5) ਕੀ ਇਹ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ?

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 5 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਸਲਿਆਂ ਨੰ: 2, 3 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸੰਭਵ, ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਬੇਕਾਰ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ 27 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਜੁਲੰਦੂਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਇਕਲੌਤਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ।

ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਰੀਰਥ ਦਾਸ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ: -

- (1) ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੋਟਾਹ ਤੋਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ

Jagdish Chander Gupta v. Lachhman Dass, etc. (Gurdev Singh, J.)

ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

- (2) ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਲਾਂਟ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੋਟਾਹ ਵਿਖੇ ਉੱਠ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਅਲ), ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ! ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।
- (3) ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜਲੰਦਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਯਾ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- (4) ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।
- (5) ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਰਬੀ ਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤਾ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਏ. 1) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਟਾ ਤੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੱਕ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸ਼ੋਕਾ ਕੰਬਿੰਗ ਮਿੱਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਕੰਬਿੰਗ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (3), ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ: "ਇਹ ਮਿਲਰ ਗੰਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜਾਂ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ"। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਰ ਕਿੱਥੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਏ. 1) ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਸਿਰਫ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਉੱਠ ਕੰਬਾਈਨ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (4) ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉੱਠ ਅਤੇ ਉੱਠ ਦੇ ਸਿਖਰ ਦੀ ਕੰਪੀ, ਕਤਾਈ ਅਤੇ ਰੰਗਾਈ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ - ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਜਾਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

(ਜੇ ਅਜੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ) ਨੂੰ ਕੋਟਾ ਤੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਅਸੰਭਵਤਾ ਭਾਵੇਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਈ; ਲੁਧਿਆਣਾ।

ਇੱਥੇ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਤਨ ਚੰਦ ਓਸਵਾਲ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। 3 ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਇਹ ਵਿਵਹਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ, ਜੋ ਭਾਈਵਾਲੀ ਡੀਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਇਆ, ਅਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੁਝ ਮੁਨਾਫਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਵੂਲ ਟਾਪ ਕੰਬਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਲਈ ਆਪਣਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਏ. 4 ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨਾਗਪਾਲ ਵੂਲਨ ਮਿੱਲਜ਼, ਬੰਬਈ

ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਭਾਈਵਾਲੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿਆ ਦੀ ਆਰਬੀ ਟਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਨੇ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਟਾ ਤੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੱਕ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੈ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਰਾਹ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿਆ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਸਾਲਸੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧੋ। ਸ਼੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕੋਰਸ ਜੋ ਕਿ ਰਿਜ਼ਲਟ ਪੌਡੈਂਟਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਲਾਂਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਲਸੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਸੀ। 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿਆ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਪੌਰਨ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਆਰ ਉਪ ਚੰਦ (1) 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਜਗਨਨਾਥ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਚੇਡੀ ਸਾਹੂ (2) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਪੈਰਾ 6, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 2', ਜੋ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਐਪ ਪੁਆਇੰਟਮੈਂਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿਆ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ

Jagdish Chander Gupta v. Lachhman Dass, etc. (Gurdev Singh, J.)

ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ, ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿਆ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੂੰ ਜੋ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 8 ਅਤੇ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 20(1), ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਪ੍ਰੋ ਵਿਡਿਓ—

"ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਹ, ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।"

ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਰਾਦਾ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ- ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 8 ਤੱਕ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 20(1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ "ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਪਰ

- (1) ਏਆਈਆਰ 1931 ਸਾਰੇ. 61.
- (2) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1929 ਸਾਰੇ. 144.

"ਚੈਪਟਰ II ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ" ਕਿਹਾ ਹੈ। ਦੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਕੱਠੇ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਵੀਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।^{ਨੋਟਿਸ} ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਾਮਲਾ¹¹¹ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ 1 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਨਿਰੀਖਣ ਉਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ, ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 8 ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 20 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 20 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪੈਟਰੀ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸ।”

ਇਹ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿਆ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸ਼੍ਰੀ ਜੁਲੰਦਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਮ ਪਗਡ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਹੁਕਮ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

Jagdish Chander Gupta v. Lachhman Dass, etc. (Gurdev Singh, J.)

ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ (3) ਵਿਚ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-

ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਪੈਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ (ਉਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 17, ਅਨੁਸੂਚੀ 2, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

ਸ਼ੇਕ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਬਾਲਾ ਰਾਓ (4) ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ-

"ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਾਲਸੀ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।"

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੈਰਾ 17 ਮੈਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ, ਇਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਕੋਲ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੈ।

ਇੰਡੀਆ ਜੌਜ਼ਰੀ ਵਰਕਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਫੂਲਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (5) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਸੈਕਸ਼ਨ 20(1) ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।"

ਇਹ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕਸਾਰ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(1) ਅਧੀਨ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ।

ਭਾਈਵਾਲੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਵਿਵਾਦ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਨੰ

- (3) ਏਆਈਆਰ 1921 ਸਾਰੇ. 188.
- (4) ਏਆਈਆਰ 1932 ਸਾਰੇ. 348.
- (5) ਏਆਈਆਰ 1958 ਕੈਲ. 488

ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਯੋਗ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਆਯਾਤ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 5, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਰਗੀਰਥ ਦਾਸ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, "ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸਨੇ

ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ "ਉਦਯੋਗਿਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੇਧਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਫਰਮ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ।" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣ ਲਈ ਕਦੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਬ-ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤਾਰ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ।

ਆਰ ਐਨ ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਐਸ. ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.

ਦੁਨੀ ਕੈਂਡ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1976 ਆਫ 1967।

ਸਤੰਬਰ 29, 1967

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ 111)- ਐੱਸ. 80. 740

ਚੋਣ ਨਿਯਮ (1952)-ਨਿਯਮ 7(ਜੀ)-ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤ ਬਣਾਉਣਾ